

Abidin Efendi (Zeynel Abidin Bayhan) (1869-1944)

1869'da Niğde'de doğdu. Babası Battal Efendi, annesi Halime hanımdır. İlk ve orta öğrenimini Niğde Sıbyan Mektebi ve Rüştîyesi'nde tamamladıktan sonra 1890'da Adliyede memur olarak devlet hizmetine girdi. Zabıt kâtibi, sorgu hâkim yardımcısı olarak 1904 yılına kadar görev yaptı. Sınavla Dava Vekilliği izni aldıktan sonra memurluktan çekilerek dava vekilliği yapmaya başladı.

İkinci meşrutiyetin ilanından sonra İttihat ve Terakki Partisi'nde siyasete girdi. İl Genel Meclis'i üyeliğine seçildi. Birinci Dünya Savaşı sonu yurdun bir kısmı işgale uğradığında Milli Mücadele'ye katılarak Müdafaa-yı Hukuk Cemiyeti'nde görev alarak Kuvayı Milliye'de fiilen çalıştı ve İl Eğitim Müdür Vekilliği görevinde bulundu.

TBMM'nin Birinci Dönemi için yapılan seçimlerde Liva Genel Meclisi üyeliğini koruyarak 51 yaşında Niğde Milletvekili seçildi ve 26 Nisan 1920'de Meclis'e katıldı. Birinci Meclis çalışmaları içerisinde *Hıyaneti Vataniye Kanunu*'nun dördüncü maddesinin değiştirilmesine dair bir teklifi ile *Seyyar jandarma müfrezeleri teşkili hakkında kanun lâyihası* üzerinde konuşmaları bulunmaktadır. Mecliste altı değişik konuda konuşması ve takrirleri de bulunmaktadır.

5 Eylül 1920'de kabul edilen Nisab-ı Müzakere Kanunu gereği memurluk ile milletvekilliğinin bir kişi üzerinde bulunmasının yasaklanmış olmasından dolayı, Zeynelabidin Efendinin milletvekilliğinden istifası 11 Ekim 1920 birleşiminde Genel Kurulca kabul edildi. Uzun süre Liva Genel Meclis'i ve Daimi Encümen üyeliği görevini yürüten Zeynelabidin Efendi aynı zamanda Niğde Çiftçi ve Ticaret Bankası'nın kurucularından olup, Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerinde bulundu.

6 Şubat 1944'de öldü. Evli ve Mehmet Arif, Mahmure, Besime, Raife, Kevser, Nedime, Salih Selim ve Zehra isimli sekiz çocuk babasıydı.

Selma ŞEN

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri ve Resmi Belgeler

TBMM Arşivi 358 NSD, Tercüme-i Hâl Kâğıdı, **Nüfus Kayıt Örneği**, Niğde Merkez, Yenice Mahallesi, Cilt: 21, Hane No: 98.

Sürelî Yayın ve Gazeteler

İlk Meclis Anketi Birinci Dönem TBMM Milletvekillerinin Gelecekte Bekledikleri, TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları, Ankara 2004.

Devletimizi Kuranlar, Ajans-Türk Matbaacılık Sanayi, Ankara 1985.

ÇOKER, Fahri, **Türk Parlamento Tarihi Milli Mücadele ve TBMM I. Dönem 1919-1923**, I-III, TBMM Vakfı Yayınları,

Ankara 1995.

21/11/2024 tarihinde

<https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/abidin-efendi-zeynel-abidin-bayhan-1869-1944/?pdf=7397> adresinden erişilmiştir